

Lassítják az olasz borok behozatalát

2014. július 24. 12:37 Barta Zsolt

GAZDASÁG | A tavalyi bor bent a pincékben, miközben az importőrök hozzák befelé az olcsó olasz bort. A kiskőrösi Kossuth Pinceszövetkezet hétfői taggyűlésén egyebek mellett arról kérdezték a termelők Font Sándor országgyűlési képviselőt, mit lehet tenni a dömpingtermék ellen.

Ha a kormány nem lép, akkor a Duna-Tisza közén tízezer család előbb - utóbb jobb, ha felhagy a szőlőtermesztéssel. Ez pedig szociális és ökológiai problémákhoz vezet a térségben. Tavaly jól indult a szüret, ám szeptemberben, amikor felgyorsult az olasz import, leverte a szőlő árakat. Szűcs Gyula szövetségi elnök már tavaly, egy decemberi levelében jelezte Fazekas Sándor agrárminiszternek a borpiaci problémát. Az általuk 100-130 forintért vásárolt szőlőből, ugyanis 140-200 forintos önköltségű italok készülnek, ugyanakkor az olasz termékek 100 forint alatti áron érkeznek a mai napig. A tavalyi bor szinte eladhatatlan. A levelében felteszi a kérdést az elnök:

– Ezek a borok megfelelnek az uniós borkészítés szabályainak? Kellőképpen ellenőrzik ezeket? Miért kell azokat borászati uniós és főleg nemzeti támogatásban részesíteni, akik jelentős mennyiségű import borral dolgoznak rontva a szőlőtermesztők pozícióját, A levélre Szűcs Gyula elmondása szerint eddig még nem érkezett válasz.

A kiskőrösi Kossuth Pinceszövetkezet tagjai hallgatják Font

Sándor helyzetismertetését

Az elmúlt hetekben azonban történtek intézkedések a magyar szőlészek és borászok érdekében. Ezeket azonban az uniós normákat figyelembe véve kellett meghozniuk a döntéshozóknak. Minderről Font Sándor, a térség országgyűlési képviselője, az Országgyűlés Mezőgazdasági Bizottságának az elnöke beszélt a pinceszövetkezet gyűlésén hétfőn Kiskőrösön.

A politikus kérdésekre válaszolva igyekezett árnyaltan felvázolni több oldalról a problémát. Elmondta, hogy Magyarországon kívül, a csehek, az osztrákok, a szlovákok, a németek, a franciák is küzdenek az olasz borimporttal. Az utóbbi időben úgy tűnik, mintha a franciák és a csehek megoldották volna ezt a kérdést. Mint bizottsági elnök, levelet küldött a cseh és francia kollégáinak érdeklődve a megoldás helyi részleteiről. A válaszok azonban még nem érkeztek meg.

A politikus átfogó elemzésében hangsúlyozta, hogy Magyarország évente átlagosan 3,1 millió hektónyi árut állít elő. Azonban 2010-ben vagy akár 12-ben a rossz időnek köszönhetően jóval kevesebb szőlő termett, s ezt ellentételezte a borimport, különben hiány alakult volna ki a hazai piacon. Tavaly jó termés volt, áruhiány nincs, de az uniós normák alapján, amelyek a személyek, az áruk, a tőke és a szolgáltatások szabad áramlását biztosítják, nem lehet a határokon leállítani a bort szállító kamionokat és azokat visszafordítani.

Font Sándor kitért arra, miszerint korábban Spanyolországban és Olaszországban 100 ezer hektáron termeltek olyan szőlőt, amelyből bor

nem került forgalomba, hanem uniós támogatással lepárolták alkohollá. Ezt 2007-ben megelégette Brüsszel, s felajánlott egy jelentős összeget, hogy kivágyják a szőlőket, hogy ne kelljen lepárlási támogatást fizetni. Az uniószerző igénybe vették ezt a támogatást, köztük a magyarok is. A politikus érzése szerint nem vágták ki a kevésbé jó nevű szőlők egy részét, s ez okozhatja ma a borpiaci feszültséget. Az árakat csökkenti az is, hogy egy

szlovákiai szállítványozási társaság tejet szállít Olaszországba, és visszaruban 800-900 euróért hozza Magyarországra a bort. Aki itthonról küldi a kamionját Olaszországba, az 1400 eurós költséggel tudja – Font Sándor elmondása szerint a kamion költségét fedezni.

A képviselő véleménye szerint azonban olyan olcsó bort, mint ami beérkezik, nem lehet előállítani legális körülmények között Olaszországban. Az agrár-környezetgazdálkodási támogatás kifizetése több lehet Olaszországban, mint nálunk, de más költségek viszont ott magasabbak. Itáliában a gázolaj 510 forintba kerül literenként, s a kinti élől munka ára 4-5-szöröse a hazaiénak. Bár időnként félelmetes – 200-250 mázsányi – termés előfordul hektáronként, de a második évben nehezen képzelhető ilyen szőlőhozam, a harmadikban pedig lehetetlen ilyen eredményt elérni. Illetve lehet ekkora termést előállítani, de akkor rengeteg pénzt kell az ültetvényekre elkölteni, igaz akkor nincs olcsó bor.

Valahol máshol keresendő a probléma gyökere. Az országgyűlési képviselő azt vélelmezte, hogy az olaszországi szőlőtermés egy részéből mustsűrítmény készül. A folyamat során sejtvíz is keletkezik. A kérdés az, hogy ezzel az anyaggal mi történik, ezzel ugyanis el kell számolniuk a kinti termelőknek. Ez a sejtvíz visszakerülhet a borba. A laborosok pedig hiába is keresnének idegen anyagot a borban, nem találnak, mert a sejtvíznek minden eleme szőlőszármazék, azaz nem idegen anyag. Az olasz hatóságok pedig leigazolják, hogy bor minden paraméterben megfelelnek az uniós jogszabályoknak. Ezt nekünk magyaroknak is el kell fogadnunk, mert az olasz laborok akkreditált hivatalos laborok, mondta a képviselő. Lehet ellenmintát készíteni saját költségre. A Magyarországon bevizsgált minták túlnyomó többsége megfelelt a hazai jogszabályoknak, azaz az import borok megfelelő minőségűek.

Ugyanakkor a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (HNT) hozhat olyan jogszabály tervezetet, amelyet kiterjeszthetnek a szektor minden egyes szereplőjére. Ma például az asztali minőségű borokban 10 százaléknyi a magyar termék, a maradék olasz, s így kerül rá az, hogy uniós származású. A házasítás tekintetében a HNT azt javasolja, hogy a fehér borok esetében 70 százalék magyar, míg a vörös esetében 50 százalék legyen a hazai termék egy-egy ilyen uniós származást jelölő PET-palackos termék esetében. Ez javítaná a magyar bor pozícióját. Illetve az is, hogy jogszabályban döntse el a szakma és a törvényhozó azt, hogy a bor idehaza ne 9 alkoholfokos legyen, hanem 10,5 vagy akár 11-es alkoholfokos.

Jó kedvű baráti koccintás a kiskőrösi borutcában a szövetkezet boros pavilonja előtt

A fő kérdés azonban az, hogy a szakmának fel kell tárnia azt, miért tud az olasz termelő olcsón bort exportálni? A római magyar agrárattasé megszerezte a kinti statisztikai hivatal által közzétett felvásárlási árakat visszamenőleg 3 évre. A nem minőségi szőlő kilóját döntő többségét 0,3 euróért (kb. 90 forint) vásárolták fel a hivatal adatai szerint. Ez a hazai bianca felvásárlási árához esik közel. Ebből azonban nem lehet 70-80 forintos bort készíteni. Valami olyan dologról lehet mégis szó, amit a szakmai szervezeteknek kell felderíteniük. Font Sándor szerint, a HNT-nek fel kell vetnie ezt a kérdést az uniós borszakmai szervezeteknél. Közös vizsgálatot kell kezdeményezni az olasz borszakmai hatóságoknál egészen a származási bizonylatig bezárólag.

A politikus elmondta, hogy a kormány megvizsgálta az ügyet, és több lépésről döntött. A kormány elfogadta a borimport azonnali blokkolásának a gondolatát. Míg eddig az importőr a NÉBIH-től (Borászati és Alkoholos Italok

Igazgatóság) 15 napon belül megkaphatta a forgalomba hozatali engedélyét. Ezt a kérelem befogadási időszakot most 90 napon belüli időszakra emelik fel. A jogszabály a Magyar Közlönyben pénteken jelent meg, s így, ahogy Font Sándor mondta, ezt a három hónapos időszakot betartják, s október 21-ig nem adnak ki engedélyt a hatóságok. Rendelkezés születik arról is, miszerint aki behozza a terméket, az csak az Országos Mérésügyi Hivatal hitelesített tartályban helyezheti el. Vagy a hatóság által engedélyezett és jelenlétében hiteles átfolyás mérőn keresztül fejtheti le a bort. Ezt az adóraktárban elkülönített helyen kell megtennie. Ezeknek a költségei megdrágíthatják a bor árát. A kormány felhatalmazta az FM minisztert, hogy tegyen javaslatot arra, hogy törvényben foglalják össze az összes beavatkozási lehetőségeket.

Majd Font Sándor arról is szólt, hogy az importőrök nagyon kemény versenyt folytatnak egymással a piacokért. Arra senki se számítson, hogy valaki hazafiúi érzés miatt a drágább magyar terméket veszi meg, ha az import olcsóbb. Viszont a jogalkalmazók, így a NAV szakemberei a következő hetekben a határkapukban gyakoribb ellenőrzéseket fognak végezni. Ugyanis uniós adatok szerint csaknem kétszer annyi import érkezett az országba, mint amennyit a KSH regisztrált a cégek adatszolgáltatása alapján.